

HADİSELER KARSISINDA SON TELGRAF

KALAY İHTİKÂRI

Şu hale bakın: Kalaycılar da ihtikâr yapmaya başlamışlar.. Evvelce beş on kuruşa kalayladıkları kapları, şimdi, 20-25 kuruşa zorla kalaylıyorlarmış!

Adamcağızların hakları var: Onlar, neden fiatları arttırmasın? Sonra, bu zamanda kalaylamak kolay mı? Herkeste surat bir karış!

NE İŞ

GÖRÜYÖRLAR

Bir istatistiğe göre, İstanbul'da çalışan kadınların yekünü 60 bindir. Fakat, bunlardan ancak 15 bini daimî olarak çalışıyor, diğerleri ara sıra çalışıyor!

Daimî çalışanları anlıyoruz: Fakat, daimî çalışanların ne iş gördüğünü cidden merak ediyorum. Acaba, bunlar ne iş görüyorlar?.

HAYRET

DOĞRUSU!

Bir gazetede okudum: İstanbul'daki tramvay durak yerlerinden bir kısmı, vaktiye, hatır için ihdas edilmiş.. Mesela, filân durak yerinde filanca zat, ötekinde filânca zat oturuyormuş!

Hatır için durak yeri ihdas edildiği zamanları düşünüyorum da, o halde, neden, ekâbirin, hatırı sayılır her zatın evinin önünde bir durak yeri ihdas edilmemiş, ona şaşıyorum.

SOKAK

LEVHALARI

Beyoğlunda, bir sokağın başında senelerdir asılı duran bir levha müzeyne kaldırmış! Artık, müzelik hale gelmiş olacak ki, kaldırmışlar.. Bizce İstanbul'da, müzeyne değil ama, çöp tenekesine atılması icap eden daha ne mânâsız sokak levhaları var: Bunlardan bir kısmı eskimiş, okunamaz hâle gelmiştir; yahut ta mânâsız, gülünç ibareleri ihtiva etmektedir.

YANLIŞ

SÖYLÜYÖRLARMİŞ!

Üniversiteli Gençler, dertlerini, şikâyetlerini söylüyor. Bu dertlerden biri de şu:

— Bazı doçeniler ve asistanlar varmış ki, ecnebi profesörlerin takrirlerini doğru tercüme edemiyorlarmış! Yahut ta, lisana âşına, fakat, takrir kabiliyetleri kâfi değilmiş!

Biz, bu hâdiseye inanmak istemedik. Nasıl olur? Yoksa, ecnebi profesörlerin verdiği avuç dolusu paranın tamamen semeresini alamıyor muyuz?..

AHMET RAUF

Şileple nakliyat

Münakale vekâleti harice yük nakliyatı için yeni bir emir verdi

Münakalat Vekâleti alâkadarlara gönderdiği bir emirde haric sulara sefer edecek şileplerin müsaade almadan yedek almasını bildirmiştir. Birçok şileplerin mal yükledikleri halde müsaade alamadıkları görüldüğünden bu tedbir kılum hasıl olmuştur. Böylelikle tüccar malları şileplere yüklenip boşalmaktan kurtulacaktır.

Yalova kaplıcalarında âtil kalan bir motor!

Yalovada elektrik tesisatı yapıldıktan sonra, eskiden kaplıcalara cereyan temin eden motor muattal bir vaziyette kalmıştır. Yalovadaki kaymakamlık binasının bodrumunda bulunan motorün çürümemesi için alâkadarlar başka bir yerde muhafazasına veyahut kulanılmasına karar vermişlerdir. Vilâyet bu hususta tetkikat yapılımasını alâkadarlara bildirmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Hâlen şehrimizde orta ve yüksek mektep talebelerle birlikte 130 bin çocuğun okuduğu anlaşılmıştır. Bu miktar her yıl artmaktadır.

★ Vilâyetin 1941 maddi yılı bütçesinde ilk tahsil için 2 milyon 300 bin lira ayrılmıştır.

★ Sokaklarda dolanan, satıcılık yapan, ilk tahsil çağındaki çocuklardan ekserisinin hastalıklı, anormal oldukları için mektebe devam etmedikleri görülmüştür. Bu kabil çocuklar için şehrimizde üç mektep açılacaktır.

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Şehir meclisinde Fatih kazası âzasi bulunan General Refik Münir'in yerine meclise girecek olan Fatih delegesinin anlaşılması için Fatih kaymakamından intihap mazbatası istenmiştir. Bu âza cuma günü iclasına davet olmuştur.

★ Keresteciler - Eşyâ hattındaki bazı otobüslerde müşterilerden para alınıp bilet verilmeyişi şikâyet olunmuş ve dün yapılan âni bir kontrolde bu hatta çalışan 4 otobüste 23 biletsiz yolcu bulunmuştur.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Hükümetimiz İtalya ile ticaret münasebetimizin tekrar başlamasını temin edecek bir karar vermiştir.

★ Dün şehrimizde yarım milyon liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda Almanya'ya tütün İsviçre'ye susam ve Romanya'ya zeytin ihracatı olmuştur.

★ Dün Bulgaristandan kanavice, makine aksamı, ziraat âletleri, çivi, çivi, traş bıçağı ve gapka gelmiştir.

MÜTEFERRİK:

★ Birkaç ay evvel havuza alınan Devlet Denizyollarının eski İnönü vapuru dün havuzdan çıkmıştır. Gemi yeni denemek bir şekilde tamir olunmuş ve ismi de "Tunc" diye değiştirilerek ticaret filomuz 1733 tonluk bir gemi kazanmıştır.

★ Amerikadan 5000 ton demir çubuk buğ getirilmesi etrafında demir ve maden ithalatı birliği alâkadarları grüsmeye yapmaktadır.

★ Gümrük kolcularının imtihanlarını günrükler başmüdürlüğünde başlanmıştır. Her gün 5-6 kolcu imtihan edilmektedir. Muvaffak olanların kadro harici edilmeleri muhtemeldir.

HALK Filezofu

5 kişiye bir konferans

Halkevlerinin konferansları ile alâkadar mısınız? Hiç tahmin etmiyorum. Çünkü, size bugün anlatacağın hazin bir hâdisiye, birçok vatandaşların bu içtimai hareketle asla alâkadar bulunmadığını isbat edecektir.

Çok münevver, makul, iyi ve sağlam düşünen bir dostum var. Kendisine itimat ederim. Geçenlerde, bir Halkevite verilen bir tarih konferansından bahsetti. Saygı gösterdiğim konferansçıyı teşbih etmemek için tıpkı adını vermediğim dostum gibi, onun da ismini yazmıyacağım.

Konferansçı, Üniversitede tarih zümresi profesörlerindendir. Kendi branşında, eski bir tabirle, yedi tülâ sahibidir. Kültürü geniş, anlatışı pek tatlı, bulduğu mevzu-lar enteresandır.

Bir Halkevi kendisini konferans vermeye davet ediyor. Profesör, ilmi tetkik ve teebbüplerinden ayrılabildiği çok kıymetli bir iki saatini davet sahibine tahsis etmeye bir zevk biliyor.

Konferans günü gelip çatmıştır. Konferansçı kürsüye çıkmıştır. Söze başlamıştır.

Salonda kaç dinleyici var, biliyor musunuz? Yalnız 5!

Hazin.. İstanbul'da, bu ilim adamından istifade ihtiyacında olan yalnız 5 vatandaş mıdır?

REŞAT FEYZİ

1,5 milyon liraya çıkacak yeni ve büyük bir cadde!

Karaköyden Taksime açılması düşünülen yeni ana caddenin 1-1,5 milyon liraya çıkacağı hesaplanmaktadır. Bu yolun takip edeceği güzergâh en küçük teferüatına kadar tesbit edilmektedir. Yolun başlangıcı Yükseklikleri'nin alt kısmı ile Karaköypalası arasındaki saha olacaktır.

Havagazı Şirketi Belediyeye satın alınacak

Belediye makine müdürlüğü İstanbul ve Kadıköy Havagazı şirketi hakkında yapıldığı tahkikatta bu şirketin satın alınmasından başka çare olmadığının neticesine varmıştır. Çünkü müteaddit iltihaz ve tebligatlarla rağmen şirket, ne Kadıköy ve ne de İstanbul tarafında gaz ihtiyacını kâfi şekilde temin edememiştir.

Vaziyet bir raporla alâkadarlara bildirilecektir. Diğer taraftan Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar dün şirkete gönderdiği bir mektupla eski boruların kaldırılmasını ve şebekenin vaziyeti hakkında acele rapor verilmesini istemiştir.

Floryada Çıplak Arazi Nasıl Ağaçlandırılacak?

Floryanın senelerdenberi devam eden imarı sırasında ağaçlandırılma işine pek az ehemmiyet verilmiştir. Halbuki Floryanın yegâne noksanı, azalığının çıplak olmasıdır. İç tarafları bir miktar ağaç dikilmiştire de, bu Floryaya bir güzelliği verememiştir. Çünkü bu güzel sahili denize yakın kısmının hâlâ çıplaktır. Bu sebeple tren yolu civarına ve plâjın arkasında ve yanındaki araziye de ağaçlar dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Doğru yoldan dönecektim. Her halde bizimle yola çıktığınıza pişman olmuştunuzdur.

Afiye kıvrak bir sesle mukabele etti:

— Hiç de pişman olmadım; ben böyle yürümesini çok severim, hiç bu kadar yürümemiştim amma, bugün alıştım bile..

Tepeye doğru Halis Âdemin söylediği yolu buldular; fakat yol on on beş adımda bir bozuluyordu; kayboluyordu, gene camura batıyorlardı. Âdem buralara çıktığına, çıkacağına pişman olmuştu; yürüyemiyor, kendi kendine küfür ediyordu.

Hava bulutlanmış, kararmış, yağmur çiselemeğe başlamıştı.

Âdem:

— Ben artık gidemeyeceğim, köyde konaklamağı tercih ederim! dedi.

Arkadaşları onu köyde bırakıp yollarına devam ettiler...

Bir saat sonra düzlüğe çıkmışlardı amma, ortalık iyice karar-mış, yağmur da yağmağa başlamıştı.

Günün meselesi:

Sanayicilerimizin yıllık toplantısı

Ticaret Odasında yapılan kongrede dün neler görüşüldü?

Millî sanayi birliğinin yıllık kongresi dün öğleden sonra ticaret odasında yapılmıştır. Kongre birliği reisi B. Halil Sezerin reisliğinde açılmış ve idare heyeti raporu okunup kabul olunmuştur. Raporda harp hali dolayısıyla haricîten iptidai madde ithalatının azalması olmasına rağmen Türk sanayisinin gösterdiği yüksek faaliyetten takdiriyle bahsedilmiştir. Raporda bilhassa aderi, kauçuk, madeni eşya, vejetalin ve çikolata fabrikaları'nın çok sıkıntı çektiklerinden bahsedilmiş buna rağmen dahil-deki ihtiyacın temini için büyük bir gayret sarfedildiği tebarüz ettirilmiştir.

Bilhazere 9412 liralık yeni bütçe kabul olunmuştur.

Müteakiben Ateş lastik fabrikası sahibi Rüşti Diktürk söz almış ve heyeti raporunda birlik memurları maaşlarının kesildiğinin nazarı dikkati celbettirilmiş, halbuki gittikçe artan işler karşısında canla başla çalışan memurları bunun müşkül vaziyete sokacağını işaret etmiştir. Umumi kâtip birlik azasının arttığı ve tahsilât miktarı muhammen miktarı bulursa memurlara maaşlarının iade olunacağını söylemiştir.

Bu suale cevaben mmtaka ticaret müdürü Sait Rauf Sarper demiştir ki:

— Piyasaya gelen tenekelerden piyasaya arz edilecek miktar bulunur ise bittabi birlikle temas olunarak tevziat yapılacaktır..

Gureba hastanesi doktorlarına açık teşekkür

Zatürree hastalığına yakalanan Kasımpaşa Havuzlarda marangoz kardeşim Ali Uzunoglu'nun Gureba hastanesine yatırılmasında nöbetçi doktoru bayan Gönülün gösterdiği büyük yardım ve nezaket ve kardeşimin hayatının kurtarılmasına son derece gayret gösteren doktor Nebil, Mehmet Dedeoğlu ve arkadaşlarıyla bayan hemşirelere alenen teşekkür ederim.

Gayrimevkuf muhakerme edilen bir vatman

Evvelki gün Çarşıkapıda Aydın isminde bir çocuğun ölümüne neticelenen feci bir tramvay kazası olmuştu.

Bu münasebetle 1049 numaralı Vatman Hasan oğlu İbrahim Er-yüksel, dün sorgu için Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine verilmiş ve kabahtatı olmadığı görülerek gayri mevkuf muhakermesi kararlaştırılmıştır.

ADLIYE ve POLİS

İş aramaya çıkan saf bir köylünün başına gelenler!

Zarfın içine konan 30 lira kaşla göz arasında nasıl gazete kâğıdı olmuş!

Enteresan bir dolandırıcılık hâdisesinin muhakemesine dün adliye 8 inci cezada bakılmıştır. Vak'a şudur:

İş bulmak üzere şehrimize gelen Bayburtlu rençber Ahmet isiminde birisi evvelki gün Feriköyde gezmekte iken birisiyle tanışmış ve isminin de İsmail olduğunu öğrenmiştir.

Bir müddet konuşuktan sonra ahbablık ilerlemiş ve:

— Nerelesin hemşerim?
— Bayburtluyum..
— Ben de Tercanlıyım.

— Eh hemşehri sayılırız.
— Öyle ya.. Elbette hemşehri-riyiz. Fakat sen Bayburttan bu-roya kime geldin.

— İş bulmağa geldim.
— İsmail şöyle bir düşünmüş ve derhal:

— Oh! demiş bak ne iyi bir tesadüf! Tamdiklardan zengin bir paşa var. Haydır iyi bir uşak arıyordu. 35 lira da maaş verecek. Ye, iç, gez, yat.. İyi değil mi?

Tabii bu haber Bayburtlu Ahmeti memnun etmiş ve:

— Aman nasıl iyi olmaz? Mü-kemmel.. âlâ..

Pertev Dayı:

— Çocuklar dedi, hava yürüyüş havası değil, fakat olan oldu. İnsan başın aherşey gelir. Şimdi ikiye ikiye yürüyelim ve daima saği takip edelim, solda dere vardır... Kız arkadaşlarımızın da elini tutalım.

Pertev Dayı Faikanın koluna girdi. Bunun üzerine Şefik Afifeye:

— Siz de benim koluma giriniz! dedi.

Pertev Dayı ile Faika önde yürüyorlardı. Dayı:

— Keyfimiz kaçmasın dedi. Gü-neş altında veya mehtapta yol al-lırmış gibi yürüyelim.

Ve gene gür davudî sesle şarkıya başladılar:

Ay doğar mini çini

Öpsem ağzın içini...

Biraz sonra sollarında akan de-renin sesi duyuldu. Sular taşkındı; uğuldayarak akıyordu.

Şefik Afifenin kulağına fısıldadı:

— Nasılsınız?..

— Bu havada insan nasıl olabi-

lirse ben de öyleyim.

— Allah vere de üşüyüp hasta-lanmasanız?

— Benim ceketim empermeabl dir... Asıl siz ısıtılmıyorsunuz..

— Beni düşünmeyiniz, ben yer yüzünün en mes'ut insanıyım. Bu-günün saadetini hiç unutmayaca-gım.

Afiye bir kahkaha attı:

— Çok kalender insanınsınız!..

Sözü değiştirmek için iş şakaya bozuyordu. Halbuki, kendi içi-nde de, şu dere gibi coşan, taşan gizli bir sevinç vardı. Kendi de bu-günü unutmayacağı hissediyordu.

Mes'utta. Ancak bunu söylemek cesaretini gösteremiyordu.

İssız bir dağ yamacında, gece yağmur altında, yabancısı bir er-keğin kolunda yürümek, bu erkeğin kalbinin kendisi için çarpıştığını duymak ne heyecanlı bir macera idi..

Dört arkadaş, ikiye ikiye, biri-birlerinden kısa fasla ile yürüdük-leri halde, karanlıkta birbirlerini göremiyorlardı.

Birdenbire Pertev Dayı durdu:

Peynir hikâyesi

Toptancılar müstahsil-le de uyuştüğundan ye-ni tedbirler alınacak

Beyaz peynir istihsal mevsimi yaklaşmıştır. Önümüzdeki yıl peynirin hayli pahalı olacağı anlaşılmaktadır. Bilhassa sütün pa-hallanması bu yolda müessir ola-caktır.

Yalnız şehrimizdeki toptancı ta-cirlerle, Trakya'daki müstahsillerle anlaşarak peynir fiatlarını lüzumundan daha yükseğe çıkara-cakları hakkında bazı dedikodular yapılmaktadır. Buna göre, istihsal mntakasında piyasa yüksek tutu-lacak ve buraya gelecek peynirlere de oradaki fiat esas tutularak azami satış fiatı konulacağından İstan-bul'da peynir fiatı gayri meşru olarak yükselecektir. Alâkadarların şimdiden bu vaziyete mâni olacak şekilde tedbirler almaları istenil-miştir.

BEYAZ PEYNİRLERE BU SABAH 5 KURUŞ ZAM YAPILDI!

Fiat mürakabe komisyonu bu sabah gazetelere verdiği bir ilânla istihsal mntakalarındaki yüksek fiatlar dolayısıyla badema Trakya malı ve Trakya ne'inden birinci kalite yağlı beyaz peynirlerin azami satış fiatını 45, perakende azami 55, ikinci nevi beyaz peynirle-rin toptan 42,5, perakende 52,5 ku-ruşa satılabileceğini tebliğ etmiş-tir.

Bu suretle bu sabahdan itibaren fiatlara her semtte 5 kuruş zam yapılmış olmaktadır. Şehrimizde hâlen 15 günlük stok peynir mev-cut bulunduğu da anlaşılmıştır.

Yeni bir ilk okulu bitirme imtihanı açılıyor

Vatandaşların ilk tahsil me-c-buriyeti karşısında güçlüklerle uğramamaları maksadile; her ne su-retle bu tahsillerini yapamayan-lara bir kolaylık olmak üzere ma-arif müdürlüğü tarafından şehri-mizde her üç ayda bir imtihan aç-ılmakta ve muvaffak olanlara ilk okul diploması verilmektedir. Bu ayın 20 sine doğru da Çağaloğlu birinci okulda bir imtihan açılması kararlaştırılmıştır. Bu imtihana girmek isteyen şimdiden maarif müdürlüğüne müracaat edebile-ceklerdir.

Tekmil Bahçe Ve Parklar 23 Nisanda Açılacak

Belediye, 23 nisanı çocuk bahçe-lerinin ve parkların açılma günü olarak kabul etmiştir. O gün Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar biz-zat şehrin her tarafını dolayacak ve yeni inşa edilen çocuk bahçe-lerinin ve parkların açılma mera-simini yapacaktır.

Kaçak sefer ya-pan motörler

Bazı küçük deniz vasıtalarının sefer vesikası almadan limanları-mız arasında kaçak olarak işle-mekte oldukları görülmüştür. İstan-bul liman reisliği mntakasan-daki bütün liman reislerine bir ta-mim yaparak bu gibi kaçak sefer-ler yapan vesaitin şiddetle takip edilmesini ve yakalananların ceza-landırılmasını bildirmiştir.

— Çocuklar dedi, ta uzakta bir ışık görür gibi oluyorum, galiba bir araba geliyor.

Sahiden de ta uzakta bir ışık yaklaşıya yaklaşıya sallanıyordu.

Biraz sonra bir ses duyuldu:

— Siz misiniz Pertev Bey?

Afiye:

— Babamın sesi dedi, bizi arayıp buldu...

Pertev Dayı haykırdı:

— Kurtulduk...

Cemal, yamına bir köylü almış ve gençlerin doğru yoldan gelmi-yeceklerini iyi tahmin ederek, ar-ka yoldan onları aramağa çıkmıştı.

Şefik gayri ihtiyari Afifenin ko-lunu sıkarak:

— Ne yazık... Diye mırıldandı.

Cemal, yarı ciddi, yarı şaka:

— Nihayet sizi bulabildim.. Diye homurdandı.

Hemen Afifenin koluna girdi:

— Ah yaramaz çocuk ah... Bizi meraklan öldürecek... Yağmur iliklerine işlemiştir.

— Hayır, içim hiç ıslanmadı; ışımedim de...

(Ağzına vur)

DIŞ POLİTİKA

Fransa bahsi

Yazar: ALİ KEMAL SUNMAN

Avrupa harbinin bu safhasında Avrupa kıtasındaki Fransa ne vaziyet alacak? Dünya matbuatı bu sualin etrafında cevaplar ver-mekle meşgul. İleriye sürülen tah-minlerin ise sonu yok. En çok ar-dınlan iki Fransız adı var: Mareşal Peten ile Laval.

Eski âyandan Laval Fransanın harici siyaset âleminde bilhassa 935 de Habeşistan meselesinin çık-ması ve Fransa'nın da İtalya'ya doğru yaklaşması ile şöhret ka-zanmıştı. Mihver devletlerle teş-riki mesai taraftarı olduğu hesabıyla idi. Fakat bir gün harp çıktıkta ve artık İngiliz - Fransız teşriki mesaisinin bir daha sarılmıyacağı ka-lı idi. Gün gibi aşikâr görüldüğü dev-lete başka türlü devlet adamları-bı na lüzum vardı. Onun için âyanla-dan Laval de daha evvel iktidara mevkinden uzaklaşmış, çitliğinden çekilmiş bulunuyordu. Lâkin mntaka kaddetratın evvelden keşfedilemi-yen türlü meçhulleri var: Bir gün geldi ki Avrupa kıtasındaki Fransa, bir sa mağlûp olduğunu söyledi. Düşün-dü manlarına silâhını teslim etti. Ök: zamana kadar mihver devletlerle dostluğu ileri götürmek istemiş ol-muş. İlan diplomatlar tabakasını teşkil edenler de artık her şeyi gözden ka-tırmışlar.

— Biz demedik miydi? Bu gidişatı gidiş değildi. İşte nihayet dedikler-imiz çıktı. Fransa bu hale geldi de-diler.

Mağlûbiyetin acısı yüreklerde il-çökerken kendilerini daima haklı gö-rüp göstermek isteyenler her yer-de görülmüştür. Gerek bu halde gerekse büyük felâketleri hazırla-yan sebepleri basite irca ederek: — İşte başımıza kopun kıyamet-tin bir tek sebebi, diye göstermek hep insanlara mahsus zâiflerdendir.

Hulâsa 16 haziran 940 felâketi üzerine Fransa'nın mağlûbiyeti ola-rak dünyada söylenmedik söz ma-nâsı ileri sürülmedik müteale kalmamış-tır. Bununla beraber mesele hâlâ çı-lâ muammadır.

Avrupada mağlûp olan Fransa'nın bundan sonra ne yapacağı bel-işinilmiştir. Eski dostlarla, müttel-fiklere alâkayı büsbütün kesmekle ya-galiplerle anlaşmak mı?

Bunun ışgal altında olan ve ola-rak Fransa'da rehav bulduğu ay-ır başka sahalara intikal edemiyordu. İngilterenin de yenileceğini düşün-günce galip taraf ile bir an evvel anlaşmaya hesabına uygun bir-yan Fransa'nın dediği çıkmazdı.

Bir kere silâhı teslim ettikten sonra ise galip ile müsavî seriat için de karşılıklı anlaşmanın imkânı az-sızlığı çok geçmeden açtık ke-çirdi.

Dokuz aydanberi Fransada ge-nel bir çileyi çeken herhalde Mareşal Peten olsa gerek. Geçen harp-ve muvaffakiyetlerle meşhur olan Generallerini üçüncü Fransa Ci-mihuriyeti Mareşallığı çarmıha ge-tirilmiş, Foş, Liyotey ve Franşe Des-sa re bu seferki harbi de, Fransa'nın bu felâketini de görmekten dü-nyaya veda etmişlerdi. Mukaddem-letihari Mareşal Petene ağır bir vazife vermiş oldu. Mareşal bu vazife görmekte meşgul.

914 - 18 harbinde büyük bir iktidar göstermiş, en müşkül zaman-larda karar vermek, harekete geç-mek gibi evsafı ile Klemanso da ister istemez kendini takdir et-tirmiş olan General Peten harbi son safhasında bütün müttel-forduların baş kumandanlığını miş olan General Foş ile mihver-ler noktada ayrılıyordu. Her ikisi nin hayatını yazmış olanların ta-dettikleri o nokta da şudur:

Foş soğuk muhakemeli oldu-ğunda harpte taarruz fikrini be-lirlemiş ve düşünceleri hep:

— Bu Almanlar yenilmez ki-miler seler değildir.. Kanaati etrafında büyümiş, filyata öyle geçmişti.

Buna mukabil General Peten al-tedafii fikri temsil eden bir kumandanı. İki meşhur asker arası-nda iste böyle bir fark var. Bu za-ç farkı. Fakat mizaç fevkalâde bir vaziyetlerde en beriz olarak ke-nisi göstermektedir.

Berber İmtihanları İçin Karar

Berberler cemiyeti badema pılacak imtihanlarda civar me-terlerde bulunan fakir kız ve er-kek talebelerin saçlarını kesilmesini kararlaştırmıştır. Bu hususta sade alınmak üzere maarif müd-ürlüğüne müracaat olunmuştur.

Son Telgrafın Edebi Tefrikası : 20

HİKAYE

KIZIL SEYTAN

Yazan: DİLARA AKÇURA

Hakkı korkaklığıyla meşhur ar-kadastır. Korkaklığından başka cimri, cimri olduğu kadar da zengin.

Ona, türlü küçük oyunlar yapar, hilelere baş vurur, tuzaklar kurar elinden on para sızdıramazdı. Bir eğlenceye paralarının çıkacağını anlasa gevrek gevrek güler. Benden paso çocuklar diyerek aramızdan sıvırdı. Velhasıl bir defa kandıramamıştı onu... Bir gün dört beş arkadaş oturmuş Hakkı'dan bahsediyorduk. Nasıl bir oyun oynıyalmış da şu cimrinin birkaç gün görmemiş liracıklarını yürütmeli diyorlardı. Osman sevinçle yerinden sıçradı.

— Buldum.

Diye yumruğunu masaya vurdu. Basit bir hileyi ballandıra ballandıra anlatmaya başladı. Onun tabiatı her olur olmaz şeyi süslemesi, uzatmasıydı. İtiraz ettim.

— Hayır söyledim hile nafiye. On para alamadığımızdan başka dünyanın parasından çıkarız.

Dedim. Hepimiz derin, ciddi düşüncelere dalıktık. Nihayet buldum. Bu buluş arkadaşlara kısaca anlattım. Çok güzel buldular. Osman:

— Fakat masraflı iş...

Diye itiraz etmek istedi. Cevat ıstıhla atıldı:

— Bütün masraflar benden.

Cemil göz kırparak:

— Ucunda yüz papal var.

Diye kahkahayı bastı. Ben de:

— Canım, Cevadın masrafını çıkarınca sonra geri kalanıyla da eğleniriz olur biter.

Dedim. Hepsi kabul ettiler. Cevat sordu:

— Peki bu işi kim yapacak?

Güldüm:

— En uzun boylumuz Salih. İca-beden tedbiri ahr, her şeyi hazırlarım.

Bütün işleri gördükten sonra kahveden çıktık.

★

Plânım şu idi:

Bizim Hakkıyı iyice içirdikten sonra Cevadın evine götürürüz. Orada da güzel bir sofraya kuracağız ve tekrar eğlencemize devam ederiz. Hakkının sarhoş olduğu bir zamanda kurduğum hileyi tatbik sahnesine çıkaracağız.

Birkaç güne kadar hazırlanmamı bitirdik. Yalnız bizim meşhur Hakkıyı kandırmak kalyordu. Bu işi de üzerine aldım. Mesele halle edildi.

★

Cumartesi gecesiydi...

Altı kişi bir taksiye dolmuş Be-yoğluna tırmanyorduk. Tabii Hakkı'da. Yanında oturuyordum. Sol tarafında Cevat vardı... Perapa-lasın önüne gelmiştik. Cevadın hafifçe kolumu dörttü. Yüksek sesle:

Cevat dedim. Nereye gidiyoruz?

O da Hakkının yüzüne baktı:

— Hakkı ağabeyimiz nereye isterse...

Cimri adam azamette:

— Fazla masrafa lüzum yok. Gü-neş birahanesi olsa yeter çocuklar.

Dedi. Hepimiz kabul ettik...

Masaya yerleştik. İçmeğe başladık. Hakkıya baktım. Tam zamanıydı. Saatime göz attım.

— Ooo dedim. Davet edildim mi?

— Nereye gideceğiz?

— Güzel bir yere.

Diye cevap verdim. Zaten Hakkının itiraz edecek hali yoktu. Hesabı görerek biraheneden çıktık. Bir taksiye atlayarak Şişliye uğ-mağa başladık. Yirmi dakika sonra Cevadı nevindeydik. Hizmetçi kız savdı. Evvelce hazırlanmış mü-kellef masaya oturduk. Yarım saat geçmişti. Soframızda meyva ek-sikti.

— Her şey iyi amma dedim. Mey-va yok. Değil mi? Hakkı ağabey:

O da sarhoş kafasıyla tasdik etti. Salihle Cevat yerlerinden kalk-tılar.

— Şimdi meyva getiririz.

Diye çıkıp kitiiler. Masada ben, Osman, Hakkı kalmıştık. Eğlence-mize devam ettik. Ben salona açılan yatak odasının kapısıyla karşı karşıyaydım. Osman yanda ka-lı-yordu. Hakkı ise arkasile otu-ru-yordu. Tabii bunlar hep benim plânımdı. Biraz sonra yatak odası kapısı açıldı. Eşikte kızlardan gi-yinmiş Salih göründü. Makyaj mü-kemmeldi. Hakkıya belli etmeden memnuniyetle başımı salladım. Sa-lih çekildi. Yarım saat daha geç-miştir.

Birden elektrikler söndü. Salon kararı. Uzun, kızıl bir hayalet bel-irdi. Ben yerimden kalktım. Deh-şetle:

— Aman!..

Diye bağırdım. Osman bir çığlık kopardı. Hakkının karanlıkta:

— Kızıl seytan!..

Diye bağırdığını işittik.

Biraz geçip de, yani Salih işini bitirdikten sonra elektrikler yandı.

Ben kanepeye yıkılmıştım. Osman yerde yatıyordu. Tabii bizim kah-ramanımız koltuğunda serilmiş dehşetli gözlerle etrafına bakın-ı-yordu...

★

Bir buçuk sene sonra bu yaptığımızı müziliği Hakkıya söyledik. Zaman ağır dolusu küfür sa-vurdu.

Korktuğu için değil, 120 lirayı kaybettiği için...

Kral hekiminin kızı

İngiliz Kralının baş hekimi Lord Davsonun kızının geçen gün iz-divaç merasimi yapılması Londra gazetelerine bir mevzu olmuştur.

Lord Davson Beşinci Corcu, se-kizinci Edvardın ve şimdiki Kral altıncı Corcu baş hekimi olmakla üç hükümdarın yanında bulunmuş demektir. Bilhassa Beşinci Corcu on sene evvel uzun süren ve en-dişe veren hastalığı zamanında baş hekimin hizmetlerinden bahsedilirdi.

Başhekimin Lordlar kamarasında içtimai ve nüfus işlerine dair söy-leği fikirlerle de ehemmiyetli bir şahsiyet sayılmaktadır.

— Bana on birinci bölükten Karabulut derler.

— Bana on birinci bölükten Karabulut derler... Yüzbaşın Mah-muttur. Eğer önünden kaçarsam Allah bana kulum demesin.

Yeniği ağısı ve tımarlı deli kanlı gitti mişlerdi. Arnavut beni toy görmüştü galiba!

Bunun üzerine Arnavut arka-daşlarıyla çadırdan çıktı. O sırada, Kurt Mehmet, çadıra girmişti. Bi-zim Arnavutlarla olan mülkale-memiz iştimsi. Arnavut çadırdan çıkınca Mehmet, kolarile boynu-ma dolanarak:

Aferin Karabulut! Ona tam

Meraklı şeyler

24 sene ayrılık

Londra mahkemesinde bir davâ görüldürken yirmi dört senedenberi karısından ayrı yaşamakta olan bir adam mahkemeye getirilmiştir. Bu kadının güzel bir evi varmış. Mer-gül isminde bir adam kaç seneden-beri bu kadının evinde oturmuştur, daha doğrusu ikisi de hayatlarını birleştirmiş bulunmaktadırlar. 936 da birbirleriyle tanışmışlar, beraber yaşamaya başlamışlar. Mis Hayn-berg ismindeki kadın demiş ki: — Bana eski kocamdan senede 250 in-giliz lirası irat kalmıştır. O para ile ticaret ediyorum.

Sonra bir başka vakit te hiç ev-lememiş olduğunu söylemiş. Fa-ka aradan birkaç sene geçtikten sonra kadın artık Londrada yaşı-maktan bıktığını söylemiş, bir say-fiyeye çekilmeğe karar vermiştir. Bunun üzerine Mergül kadının e-vini satın almış, lakin bir sene son-ra kadın tekrar başka bir yere ta-şınmak istediğini söylemiştir. Yeni almış olduğu sayfeyi dellallara vererek satılığa çıkarmıştır.

Kadın Amerika'ya gideceğini söylemiş. Morkeli de ona ça-ırıp 200 İngiliz lirası vermiştir. Fa-kat kadın bu parayı almakla be-raber Amerika'ya gitmemiştir. Faz-la olarak eğer bir iki yüz lırayı vermiyecek olursa kendisini teş-hir edeceğini söyleyerek Morkeli tehditte etmiştir. Çünkü Morkeli

li bu kadınla beraber yaşadığını duyulmasından korkuyormuş.

Morkeli paralarını istemek i-çin mahkemeye müracaat etmiş-tir. Kadının arkadaşı da Morke-lin yirmi dört senedenberi asıl karısından ayrı yaşamakta oldu-ğunu ileri sürmüştü, karar baş-ka bir celseye bırakılmıştır.

Meşhur Alkapone kurtuldu

Amerika'da bir zamanlar içki yasağı hüküm sürerken kaçakçılık etmekle zengin olan meşhur bir Alkapone vardı. Kaç zamandır mahkûm olarak hapisanede bu-lunan Alkapone müddetini bitire-rek hapisanede çıkmak üzere i-ken aklından hasta olduğundan bahisle tımarhaneye sevk edilmiştir. Alkapone şimdi Baltimore'da imiş. Hapisanede nçkan mahpuslara 10 dolar verilmiş. Hapishane gar-diyani çıkarken Alkapone da bu parayı vermiş, o da almıştır. Alka-poneun serveti İngiliz gazetelerinin tahminine göre 20 milyon İngiliz lirası tutuyormuş. Alkapone tımar-haneden çıkarak Floridada Meya-mideki muhteşem kâşanesine çek-i-lecekmiş. Orada karısı, çocuğu

Birbirlerine taham-mül edemiyorlarmış

Londra gazetelerinde okunduğu-na göre yirmi beş yaşlarında Ste-vart isminde bir genç çoktanberi uyuşturucu maddelere alışık ola-rak nihayet tedavi altına alınmış-tı. Bu İngiliz genci geçen gün o-dasında ölü olarak bulunmuştur. Tahkikata göre kokain müptelası olarak Stevartın diğer bir arka-daşı daha vardır ki bu da Mis Pi-per isminde genç bir kızdır. Deli-kanlı ile geçenlerde bir gece ko-kain çekmişler, sonra birbirlerin-den ayrılarak kaç başka tanıdık-larile kâğıt oynamaya gitmiştir. O gecenin sabahı da Stevartın ölüsü bulunmuştur. Delikanlının odası-da bu kızı yazılmış bir mektup bu-lunmuştur. Bunda şöyle deniyor-du: Ben bu kokain hayatının se-faletine tahammül edemiyecğim. Sen de, ben de artık birbirimize tahammül edemez olduk. Ben ol-masam sen daha iyi yaşarsın.

kendini bekemkeltedir. Alkapone yedi buçuk senedenberi hapis ya-tıyordu. Mahkûmiyetine sebep ser-vetinin vergisini vermekten kaç-muş olmasıdır. Fakat bundan son-ra artık ailesile birlikte sakin bir hayat sürerek hiçbir işe karışmı-yacağını söylüyormuş.

Bugün Matinelorden itibaren

İstanbul 2 büyük sinemasında birden

TURAN ve AZAK'ta

Okyanosun 1250 mil açığında ıssız bir adada Robenson ailesi-nin uğradığı tüyler ürpertici maceraları... Tüccar Horn) danberi henüz bir eşi yapılmamış ve ondan daha mükemmel Film.

ROBENSON ADASI TÜRKÇE SÖZLÜ

Ayrıca: Her 2 sinemada ilâve olarak

AZAK'ta TURAN'da

Hollywood Revüsü
Büyük Revü Filmi

BUGÜN

Matinelorden itibaren

Yalnız en büyük ve en müstesna şaheserleri takdim ile sayın müşterilerin

BUGÜN

Matinelorden itibaren

ÇEMBERLİTAŞ

Sinemasında. Tel: 22513

FERAH

Sinemada. Tel: 21359

Muhte emsali görülmemiş fevkalâde Gala Programı: 3 Filmi birden

1-GÖNÜLLÜ KAHRAMAN

GRAY COOPER - RAY MILLAND - ROBERT - PRESTON

Yaratılan bir devir... Yaşanılan bir tarih... Ülkeler aşan bir zafer...

TÜRKÇE

Sinema tarihinin sönmeyecek bir güneşi... Kahramanlığın en şanlı bir destanı, ya-kıcı güneşlerin kavurduğu çöllerde fıskıran bir ha yat.

2-MASKELER AŞAĞI (BUK JONES)

TÜRKÇE

Büyük Koyboy artistin Amerika'da ilk çevirdiği büyük macera ve Gangster sinema romanı.

3-Paramunt

Londra bombardmanı - Amerikanın İngiltereye ver-diği harp gemilerinin bayrak merasimi ve en son harp havadisleri.

TÜRKÇE

LÜTFEN DİKKAT: Senenin en büyük filimleri sinemalarımızda

Gelecek Program:

HALİME BEYAZ ESİRE (Türkçe) pek yakında: İlk Aşk (Deanne Durbin) Londra

Kalesi (Boris Karlof), Şarışın Şev tan (Marlen Dietrich)

No: 74

Yazan: RAHİM YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUS-GARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Rodos kalesi eskiden çok meşhurdu

Bu ada 34 mil uzunluğunda, 20 mil genişliğinde ve on bin yedi yüz yirmi kilometre murrabat meşahasındadır.

İklim itibarile Akdenize mah-sus mutedil ve yarı sıcak muntaka-nın yetiştirdiği her nevi mahsulle-rin bol bulunduğu meyva bahçe-leri, portakal, mandalina, limon, tatlı limon ve diğer narenci yemiş-ler bağlarıyla yemyeşil bir manza-ra arzeder.

Vaktile tahkimat noktasından çok ehemmiyeti haiz olan ve bu-gün harabeleri mevcut bulunan bir kalesi ve Akdenizde çok işlek addolunan limanı vardır.

Her karış toprağının siyasi, ik-tisadi ve zirai büyük kıymeti bulu-nan bu ada, on iki adanın teşkil ettiği vilâyet merkezidir. Cezairi Bahrisefit valisi Rodosta ikamet eder. Diğer on bir ada idari taksi-mata tâbi bulunarak buraya bağ-lıdır.

Rodos kalesi, eski devirlerde ve bilhassa orta çağda müdafa ka-biliyetinin fevkalâleliğile meş-hurdu.

Kesme kayalar üzerine istinat e-den ve her biri bir Aziz isimle ya-dolunan on iki mezhebin isim-lerle adlandırılmış kule ve palan-gaları eski toplara çok mukavemet edecek ve hücumlara karşı koya-cak tarzda imal olunmuştur.

Kale, içerisindeki şehri muha-faza ettiği gibi muhtelif tabyala-rındaki topraklarla adanın limanını da müdafaaya elverişlidir.

Kanunî Sultan Süleyman büyük bir donanma sevkile ve muazzam bir ordunun taarruzile Rodosu an-cak uzun bir muhasaradan ve iki kanlı harp yılından sonra zapt ve teshire muvaffak olmuştur.

Ada ahalişi kâmilin Türktür. Ek-seriyeti ziraatle kismen de gemi-cilik ve deniz ticareti ile meşgul olurlar. Adanın cenup kısmı bağ-lıktır. Burada yetişen nefis, siyah üzümlerden yapılan şarap üteden-beri meşhurdur.

Bilhassa sonbaharda, bağ bozu-mu mevsiminde ada en canlı, en güzel günlerin yaşar. Bağlarda tertip olunan üzümler sergileri, bağ eğlenceleri nefis ve halis şarapların verdiği neşe içinde çok hararetili şenliklerle geçirilir.

Akdenize mahsus harikulâde ik-limi, ticari ehemmiyeti ve Türk sahillerinden mesafesi, sekencesi, ni teşkil eden Türk ahalinin çok-luğu itibarile Türk vatanının ay-rılmaz parçalarından olan bu ada 1912 senesinde «muvakkaten» kay-dile İtalyanlar tarafından işgal e-dilmiş, onu müteakip Balkan har-bi ve 1914 eihan harbi sıralarında İtalyanların elinde kalmış, geri verilmemiş, fırsattan bilistifade İtalyanlar tarafından gasbolun-muştur.

II— Sömbeki adası: Rodostan daha küçük, aynı ik-lim şartları içinde bulunan bu a-da, Cezairi Bahrisefit vilâyeti a-dalarının ikincisidir. Yavuz laka-bile meşhur dokuzuncu pa-dışah birinci Selim zamanında

Akdenizde mevcudiyetini his-settiren Türk donanması tarafın-dan zapt edilmiş, Kemal ve Burak Reislere Akdenizin cenubundaki harekât için üs vazifesi görmüş-tür.

İklim itibarile Rodosun aynı-lan Sömbeki adası ahalişi de Türktür. Üç buçuk asırlık bir mazi-zayısınca Türklüğünü muhafaza eden ada sekencesi, toprak vaziyet-dolayisile ziraatten ziyade deniz mahsullerile geçinir.

Adanın muhtelif mahfuz liman-ları vardır. Cıvarda Akdenizin e-güzel şingiri avlanır. Deniz mah-sulleri, balık, sünger, mercan av-cılığı ve gemicilik mahalli san'a-ları teşkil eder. Burada imal olu-nan büyük ve ambarlı yelkenli-lerle adalar arasında seferler ya-pan Sömbekililer ticarete de che-miyet verirler.

Adanın toprak tabyalarla ta-biye edilmiş eski tahkimatı haris-ten yapılacak tecavüzlere muka-bele edecek şekildedir.

Söbeki adanın da üç buçuk asırlık Türk mazisi nazarı itibar-alınmadan 1911 harbinde İtalyan-lar tarafından muvakkaten işga-line terk olunmuş, bu da diğerle-gibi bir daha geri verilmemiş, na-dar Türk kaptanlarının çetin dü-ğüşler ve azimkâr hareketlerle zapt ettikleri Sömbeki adası her-seye rağmen hâlâ Türklüğünü muhafaza etmektedir. Bu adaya ya-bancılar tarafından Sini adası mi verilmekte ve öyle adlandırılmaktadır.

III— İstanköy (Kavs) adası.

Cezairi Bahrisefit vilâyetinin bir çünüsü adasıdır. Şekil itibarile mu-hani oluşu eskiden buna (Kav) ismini verdirmeğe âmil olmuştur. Bu da Kemal Reis zamanında O-manlı topraklarına ilhak edilmiş bir adadır.

IV— İstanbali adası, Kilimli Kalimnos - adası, Hereke, Fag-Aleki, İncirli, Pagos ve Kerpe Meis adasından ibaret bulunan iki adanın diğer sekizi de her bir-susta ve mesaha itibarile birle-lerinin aynı bulundugundan bun-lardan yalnız hususi ehemmiyeti haiz olan Meis adasını da tektik ederek mevzuumuza avdet ediyoruz.

(Arkası var)

BU HAFTA

SÜMER

Sinemasında

2 saatlik musiki ve kahkaha

Şaheseri olan ve

JOAN BLONDELL

ve

BING CROSBY

tarafından yaratılan

KÜÇÜK MELEK

Fransızca sözlü filmini

görüp dinleyiniz.

Müthiş Hâdiseler ve Müthiş Heyeca Har Filmi

Taş Yürekli Adam

WALLACE BERRY

DOLORES DELRIO

Yarın Akşam

İPEK Sinemasında

Sayın Mektep Müdürlerinin Nazarı Dikkatine:

Bu filmi bilhassa talebelerin görebilmesi için sinema mü-diriyeti fevkalâde bir fedakârlık olarak toplu gelen talebelere te-zilât yapmıştır.

Bugün matinelenden itibaren Şehzadebaşı

Dünyanın en heyecanlı ve harikaengiz Romanı

ROBENSON ADASI

Türkçe sözlü harikalar filmi, Hattüstiüva ormanlarında fırtınalar ve vahşi hayvanlar arasında geçen bir ailenin sürekli

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 117 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Bana 11 inci bölükten Karabulut derler

Yaralı Memlûk beyi ölmemişti. Sessiz sedasız ölümünü bekliyor-du. Bu fevkalâde kahraman bir bey olduğu belli idi. Gök bile de-miyordu. Bu kahraman beye acı-dım.

Arnavutlardan evvelce bana karşı koyan ve sonra Anadolu tu-marlısından yediği bir pala ile ku-lâğının ucu kopan herif yanına so-kularak:

— Size intikamımı ilân ediyö-rum. Erkekseniz buyurun!.

Ben de terbiyeli bir suretle ce-vap verdim:

bir yeniceğiye yakışacak surette mukabele ettin.

Sonra Kurt Mehmet, Memlûk beyinin üzerindeki altınları ve sandığındaki mücevherleri alını-ya başladı ve bize:

— Çocuklar, işte sizin için bun-lar, hele Karabulut senin hakkın daha çok diyerek bana bir çok al-tın ve mücevher verdi.

Bu sırada içeri yeniçeri ağası da tekrar girmişti. Ayakta durmuş bize bakıyordu. Kurt Mehmet ba-na altınları ve mücevherleri ver-dikten sonra şunları söyledi:

— Haydi çocuklar, artık işiniz bitti mi? Bir yeniçeri, acemiler yağma yaptıktan sonra geri kalanı alır. Sonra sakın burada geçen vak'ayı kimseye söylemeyiniz. Sonra sizi kurşuna dizerler. Hay-di bakalım!

Meriç Dabık meydan muharebe-sinde benimle Mehmedin hissesi-ne düşen yağma avuçla altın ve mücevherlerdi. Bütün kuşaklarım altın ve mücevher dolu idi. Sevinç içinde idim. Lâkin, talihim

o bir günden sonra büyük bir de-ğışikliğe uğradı.

Yağma bitmişti. Kargaşalığa ni-hayet vermek için herkes intizama giriyordu. Herkes disiplin altına alınıyordu.

Bizim on birinci bölük akşam namazı kılınacağı zaman ancak toplanabiliştik. O gece istirahat ettik. Sabahleyin erkenden kav ve barut tevzi olundu. Yüz kadar akıncı ile tekrar yola düzüldük.

Yedinci bölüğün yüzbaşısı şehit düştüğünden bu bölük bizim yüz-başımızın emrine verilmişti. Neri-ye gittiğimizi yüzbaşısı sorduk. O gülercek cevap verdi:

— Gittiğiniz yerde görürsünüz!

Artık sırtlarımızı muharebe meydanına çevirmiş ileri doğru yürüyoruz. Akıncılar, atlı olduğu için bunları sür'atle takip etmek güç oluyordu.

Tam cenuba doğru yürüyorduk. Evvelâ iki tepe arasında taşlık bir geçitten geçtik; sonra fıstık

ağaçlarla süslenmiş bir meyilden geçtik.

Baktım, sağımızdan uzakta bir şehir gözükiyordu. Etrafta hiçbir canlı mahlûk yoktu. Nasıl olabi-lirdi?

Muhakkak kırmızı şeytanlarımız önden giderek buraları budamış-geçmişti. Acaba Memlûkler neri-ye kaçmışlardı.

Yavuz Sultan Selim Memlûk-leri Meric Dabık meydan muha-rebesinde fena halde ezmişti. Biz muharebenin bir kısmını ve bir parçasını yapmıştık. Kimbilir di-ğer taraflarda neler olmuştu.

Ortalık sıcak, yorgunluk

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA: BÜYÜK HARPTEN DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ

No. 21

Enver, Çanakkale zaferi münasebetle halk tarafından takdirle bahsedilen (Mustafa Kemal) adını duymaya tahammül edemiyordu

Buna riayet etmek zarur idi. Zira, az süren ihtilaf devresinde Enver tarafından, tahammül edilmez hareketler yapılmıştı.

Bunlardan yalnız bir vak'ayı, su çetin ihtilaf münasebetiyle anlatmak isterim:

— İstanbulda Alman garnizon kudemli olan, harpte ağır yaralanmış ve ancak hizmetinde sabitde istihdamla elverişli bir binbaşı, Çanakkalede bulunan 58 inci piyade alayının bir bölük kumandanlığına tayin edilmişti. Halbuki bu alayın diğer bölük kumandanları umumiyetle mülazim veya zabıt vekili idi. Bittabi bu ve buna benzer işler hakkında verilen emirler tekrar alınıyordu.

Bu suretle, tahriri vesaiki elimde bulunan yukarıdaki izahattan da anlaşılacağı üzere, muvaffakiyet ve galibiyetle neticelenen Çanakkale seferi Türk karargâhı umumisinde de bir hissi şükran uyandırmamış, bilakis Alman askeri heyetinin düşmanlarına reisün uzaklaştırılması için müsait fırsatlar vermişti.

Alman askeri heyeti mevcut ol-dukça, esasen, ihtilaflar hiç bitmemiş ise de, 1916 sonbaharında, miralay Fon Lente'nin, heyeti askeriye erkânıharbiye reisi olarak Almanya'dan Türkiye'ye gönderilmesiyle bir salâh devresi açılmış ve Almanya'daki muhtelif yüksek makamlar tarafından heyeti askeriye-mizin mevkiini tahkim ve tesbit için ayrıca diğer fırsatlar daha bulunmuştu.

Leyman paşanın hatıralarında bir nokta daha göze çarpmıyor: Güya o zamanki Türk karargâhı umumi Çanakkale muzaferiyetinden memnun değildi.

Biz bu sözden bir mana çıkaramadık. Her halde Leyman paşa burada Enverin; Çanakkale zaferinde ismi çokça geçen ve halk tarafından takdirle, minnetle bahsedilen (Mustafa Kemal) i çekememesi yüzünden Çanakkale seferini ikinci plâna aldığını hükmedilebilir. Başka bir sebep aramak da zaten gülünç olur. Zira, Çanakkale, o zaman İstanbul, hatta

bütün Türkiye'nin kapısı sayılıyordu. Mademki:

— Düşman Çanakkalede girmeğe muvaffak kolduğu gün harp bitmiştir!

Sözünde herkesin tasdik ettiği bir hakikat vardı. O halde İstanbul veya Türkiye'nin kapısı mesabesinde olan Çanakkaleye Enver ehemmiyet vermemişse, bunu, Mustafa Kemal'in temin ettiği zaferden sonra hasıl olmuş şahsî bir kanaat olarak telâkki ve kabul etmek lâzımdır.

Leyman paşa sözlerinden sarahaten de anlaşılıyor ki, Enver'in maksadı Alman heyeti askeriyesiyle uğraşmak değildi. Onun hedefi ve gayesi malûmdur: Türkiye'de, daha doğrusu ordu ve askeri meselelerde tefferrüt etmek.

Bu ihtirasi, Enver'in her hareketinde, memleket ve millet meselesi olarak ortaya attığı her işte görmek mümkündür.

Bir yandan Talât paşa sadarete gelmek ihtirasi ve emelle sağa sola baş vurup dururken, öbür taraftan da Enver'in «tahakkümü askeri» ye güzel bir misal teşkil eden yarı diktatör halindeki karakteri göze çarpmıyordu.

Zaten orduya ona «Başkumandan», «Prens», «Diktatör» diyenler çoktu. Bir gün kendisine:

— İngilizler, Çanakkaleye ve İzmir'e yeni bir hücum yapmak için, (Kösten) adasına uzun menzilli toplar yerleştirmişler. Ve adanın arka cihetinde bir tayyare istasyonu tesis etmişler. Biz de buna mukabil Çanakkalede bazı askeri yenilikler yapmalıyız. Zira bu durumluk, bizi bir gün gafil avlamaya sebep teşkil edebilir» demişlerdi.

Enver, çok makul ve mantıklı bir şekilde kendisine anlatılan bu tehlikenin mahiyeti üzerinde durmaktan ziyade:

— «Bu tehlikeyi size kim gösterdi?»

Gibi manasız sebepler araştırmağa kalkmış ve muhatabını çok şüpheli bir vaziyete düşürmüştü. (Arkası var)

İstanbulun İçinden Şehir müzesinde neler görülebilir?

Geçmiş asırların binbir hatırası müzenin koridorlarında sıralanmış

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Beyazıt meydanının çevreleyen kahve ve sıralarından gindiki istiklâlî tamamlanıp belediyece yıktırılan parçanın yanında, sıra medreselerin serin göğsüne gömülü şehir ve inkılâp vesikaları müzesi, mütevazî bir çalışma hâlesinde faaliyetinde bulunan şehir müzeselerinden birisi, halk ve belediye için şehir tarihini göstermek itibarıyla faydalı bir tesistir.

Saglı, sollu iki koridoru, ve bu koridorlara kapıları açılan kubbeli eski medrese hücrelerinden mükemmel olan müzede, İstanbulluların geçtiği zamanın bugüne kadar muhtelif safhalar geçiren, bazı zamanlar yalnız bir az kırılarak silinip giden san'atların tarihî vesikaları camakânlar, bôlmeler ve raflarda sıra, sıra dizilerek en vezir ifadesiyle şehir tarihini tekrarlıyorlar.

Sol taraftaki koridorda bir araya dizilmiş vitrinlerde beş yüz senelik mazinin muhtelif şehir hâdiselerinde olan münasebetlerine göre mevki aldıkları göze çarpmıyor.

Şurada: Hicaz demiryolunun açılış merasiminde hatta ilk darbeyi vuran çekici; üzerinde tarihî ibareyi taşıyan rak zıyaretçilere bizde ilk demiryolu inşaatına verilen ehemmiyeti tebarüz ettiriyor. Ötede bilek kalınlığında ve bir buçuk metre uzunluğunda yasemin gövdesiyle orta boya orijinal bir çorba kâsesini andıran ortaçağ Osmanlı vezirlerinin yemek üstüne çektişdikleri çubuklar, çubuk âlemlerinin teferâtına dair izahat ve çubukların çeşitlerini gösteren bir tanzim şekli ile eski gece sobalarının vezir saraylarına müsaits tasfiatları gösteriyor.

Bugün, Herliyan san'at çerçevesinde bir örneğini yapmak imkânı elde edilemiyen muhtelif züccaciye takımları, çini taklidi ve Beykoz mamullü yemek, kahve, serbet takımları, orta çağ Türk soforaları, işlemeçilik, tezeynat, tezeynat hatları, ferahatlar, kitabeler, hat bazi bunların arasında arap harfleri yazılan eski belediyein kitabesi «İstanbul Şehremaneti» levhası da bu müzenin sinesinde barındırıldığı yakın tarih vesikalarındandır.

Koridorun nihayetinde, bir sehpa üzerine oturtulmuş her bir halkası ağırlığı göze belirtir bir zincir yumağı var. Bu; yıllarca İstanbulun batılı sukatiara bağlı kalan halkı arasında «Kıyamet» ve «Mahşer» gününün ölçüsü telâkki edilen ve yıllarca Merkezefendi dergâhındaki köhne çınar ağacına asılı duran zincir budur! Eski inanaşa göre ağaçtan sarkan bu zincirin ucu yere değdiği takdirde «kıyamet» kopacağı rivayeti olundu. Bugün zincir, müzenin koridorunda bir sehpa üzerinde her tarafı yerlere sürünerek tarihî bilgisini ve bir telâkkiyi ziyaretçilere halli dilde anlatıyor.

Müzenin bu kısmındaki enteresan dairelerden birisi; eski tarikatlere, seyy ve tekkelere ayrılan kısımdır. Burada; İstanbulda asırlarca an'anevi bir mistika yâsanın on iki tarikatın ayin hususiyetlerini gösteren mazeme, dervişliğe, seyhliğe ait avadânîk; keş-küller, teberler, çeşitli tesbîhler, gamdanlar, sank, cübbe ve seyhler mahsus giyim edevatı, tarikatlerin kendi çerçeveleri dışında ve diğer sınıflarda sembolik tezahüratını tesbit eden birçok mamulât mevcut.

Ayrıca duvarlara asılan levhalarla her tarikatın ayin mahallî, ayin tarzı da o zamanın ressamı tarafından tesbit edilmiş şekillerle bu husustaki malûmatı tamamlıyor.

İki köşede birisi rûfal diğeri bektâşî tarikatına ait mihraplar, bu mihrapların içinde de «tasavvuf musiki» nin iptidai alanı; kayışlarla çalınan dümbelbekler, bando zilleri, zilî maşalar, detler, neyler ve çeşit, çeşit ekserisi madenî şamdanlar var.

Bugün tamamen tarihe karışan bu bahsin, vesikaları ile dairede tetkik etmek imkânı mevcuttur denilebilir.

İkinci enteresan kısım da yine eski Osmanlı içtimaiyatında büyük bir rol oynayan batıl inanışın maddî eserlerine büyük, sihir, tılsım, nazar, cûk gibi üfürükçülüğe ait malzemeye tahsis olunmuş.

Üzerlerinde büyü tabirleri yapılmış şekillerle maskot ve fetişlere burada fazlasıyla rastlanıyor.

O zamanlar bu mevhum ve sakat kudretlere inanışın birer maddî vesikaları olan bu eserler asırlarca Osmanlı içtimaiyatını ve bunun çekirdeği olan «aile» yi nasıl baltalamış müdekkik gözlere bütün açıklığıyla gösteriyorlar.

Müzenin eya koridorundaki pavyonları tamamlarken bina Türk top- rak san'atının son ustasından kalan Gökusu mamulâtına mahsus bir dükkân bütün dekoru, tezgâhı ve teferâtıyla canlandırılan dairedir.

Bu dairelerde asırlarca porselene meydan okuyan bir dayanışla hükümler olmuş Türk desticiliğinin, bugün tarihe karışan İstanbul mahallî sanatlarından «Gökusu» içliğinin hangi şartlar içinde ve nasıl yayılabildiğini görmek hiç te zor değil.

Müzenin ikinci ve en mühim kısmı, muhtelif kütüphane taksimatı ile mütevazî eski medrese hücrelerine sığdırılan kütüphane kısmıdır.

Muhtelif dillerde ve ekserisi yazma olmak üzere tarihî kıymetli haliz olan bu kitapların yekünü otuz beş bin parçayı tecavüz etmektedir.

Evsafırlarile şöret yapmış Türk mütefekkirlerinin, Türk münevver ve tarihçilerinin eserleri burada bir kütüphane ve müteale mekânında olmaları fazlasıyla tatmin edecek bir tenevüz ve bolluk içinde bir araya toplanmış.

Şimdi, Musr çarşısının istiklâlî ve kaldırımlar hâle çevrilmesi dolayısıyla burada tetkikat yapan müze müdürü Şemsî ve diğer tarihçiler tarafından belediyece bir rapor verilmiş, buradaki bazı dükkânların üzerinde tarihî sâfata haiz Türk tezyinat eserleri bulunduğu bunların belediyece satın alınarak müzede teşhir edilmeleri lâzımgeldiği bildirilmiştir.

Müzenin ambarlarında ve henüz ayrılmamış bir halde şehir mevzuatına ait birçok kıymetli eserler daha mevcut. Fakat bunların tasfiyi için müzenin şimdiki yeri de müsait olmaduğundan Beyazıt meydanının tanzimi sırasında belediyece müzeyi yeni pavyonların ilavesi kararlaştırılmış, bilhassa türistler gelen tarih ve Osmanlı içtimaiyatı müdekkiklerine çok cazip ve çok faydalı bir müessesesi olan şehir ve inkılâp vesikaları müzesinin görüldüğü işle mütenasip bir bina haline getirilmesi için çalışmalara başlanmıştır.

Müze her gün camakânları önünde duran ve İstanbulun beş yüz yıllık tarihî devirlerini yadigar bıraktığı eserler üzerinde tetkik eden meraklılarına dolup taşarak, bugüne kadar böyle kıymetli bir şehir müzesinin imhaleine üzülmekle kabil değil.

Denilebilir ki İstanbul şehir ve inkılâp vesikaları müzesi; İstanbulun her bakımdan bilhassa türistik noktadan büyük ehemmiyeti haiz bir noksanını telâfi etmiştir.

KURTULUŞ BİÇKİ ve DİKİŞ DERSHANE'Sİ

Müdiresi: Bayan Papazyan

Haftada dört gün kadınılara günde üçer saat Fransız usulü ile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 4 ayda Marifce musaddak diploma verilir. Feri-köy Tepeüstü 110 No. Papazyan apartmanı.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semti	Mahallisi	Sokağı	Numarası	Cinsi	Aylığı
Ortaköy		Dereboyu	69	Dükkân	8 00
K. Paşa	G. H. Paşa	Dereboyu	27	Dükkân	8 00
K. Paşa	G. H. Paşa	Dereboyu	25	Dükkân	2 50
Galata	Arapçanı	Yelikemeli handa	33	Oda	4 00
Galata	Yenicand	M. Ali paşa hanı odabaşı kulübesi kapının kapalı ka- dın arasında bir metre derinlik ve üç metre boyunda meşher yeri seneliği 50 lıradır.			

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 31/5/941 günü sonuna kadar kiraya verilecektir. İhale 11/2/941 günü saat 14 de yapılabileceğinden istekçilerin % 7,5 pey akçe-
leriyle birlikte mezkûr gün ve saatte Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Akarlar mü-
meryizliğine müracaatları. (685)

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

Azaml bir sene müddetle çalışmak ve askerlikle ilişkili olmamak üzere inşaat işlerinde ihtisası bulunan resindin anlar san'atkarlar ile levhacı, perçinci, kalafatçı, tesviyeci, elektrik ve otcisgen kaynakçı ustaları alınacaktır. Nüfus kâğıtları, polis vesikaları ve borservislerle masarifi kendilerine ait olmak üzere ve imtihan edilerek muvaffak oldukları takdirde hemen işe başlatıl-
mak üzere Gölcük deniz fabrikalarına müracaat edilmesl. (418)

RADYO

Dalga Uzunluğu:
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
T.A.P. 31.7 m. 9465 Kc/s. 120 Kw.
T.A.Q. 19.75m. 15195 Kc/s. 20 Kw.

ECNEBİ DİLLERDE HABER-
LER NEŞRİYAT PROGRAMI:

5 Şubat 1941 Çarşamba

Saat 18 Program ve memleket
saat ayarı.

18.03 Müzik: Cazband (Pl.)

18.30 Konuşma (Dış politika hâ-
diseleri).

18.45 Çocuk saati.

19.15 Çocuklar için musiki.

19.30 Memleket tsaat ayarı ve
ajans haberleri.

19.45 Müzik: Yeni eserler - Geçit
programı.

20.15 Radyo gazetesi.

20.45 Müzik: Radyo fasıl heyeti.

21.10 Konuşma.

21.25 Müzik: Türkçe film şarkı-
ları.

21.45 Müzik: Riyaseticimhur
bandosu (Şef: İhsan Künger)

22.30 Memleket saat ayarı, ajans
haberleri; ziraat, ešham - tahvilât,
kambyo - nuktat borsası (Fiat).

22.45 Müzik: Dans müziği (Pl.)

23.25/23.30 Yarınki program ve
kapanış.

Bir Pudra Tecrübesi karşısında 10.000 KADININ Hayreti

Daha
genç ve
daha sevimli
görünmenize
yarayan kat'ı
BİR TECRÜBE
Pudra âlminde
yeni, cazip ve son

Bir keşif... CİLDİ GÜZELLEŞTİREN
gayri hayret ve yeni bir unsur, şimdiki
ipekîli elekten geçirilmiş en ince bir
pudra ile müdekkikane bir tarzda ka-
rıştırılmıştır ki, bu sayede cilde bir par-
laklık ve yeni bir hayat verir. Esmer
ve çirkin bir ten, gençliğin tabii renk-
leriyle güzelleşir. Fazla olarak tekbir-
deki saygı hayret bir unsur olan «Kre-
ma köpüğü» imtiyazlı usulü sayesinde
iki misli fazla zaman sabit durur.

HAKİKATEN FEVKALADE BİR
TEKLİF yüzünün bir tarafını «Krema
köpüğü» havi Tokalon pudrasile ve di-
ğer tarafını da herhangî bir pudra ile
pudralayınız. Şayet «Krema köpüğü»
havi pudra ile pudraladığınız taraf di-
ğer tarafa nazarın daha taze, daha genç
ve daha cazip görünmüyorsa aldığınız
Tokalon pudrasının parasını iade ederiz.
TOKALON pudrasının fevkalâde
rağbet bulan yeni 10 rengi vardır.

TAKVİM ŞUBAT 1941 ÇARŞAMBA 5

Ay 2 - Kasım 90

Vasati sa. d.	Vakit	Ezanı sa. d.
7 08	Güneş	1 39
12 28	Öğle	7 59
15 12	İkinci	9 42
17 30	Akşam	12 00
19 02	Yatsı	1 33
5 27	İmsak	11 58

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ

Umumi Merkezinden:

3/2/941 pazartesi günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale oluna-
cağı ilân etmiş olduğumuz

12,000 Adet Yün Kazağa

İzumu olan yünün Cemiyet tarafından temin edilmiş olmasına
mebni yalnız imaliyesinin 7/2/941 Cuma günü saat on dörtte açık
eksiltme ile ihalesine karar verilmiş olduğundan alâkadarların
nümune ve şartname için İstanbulda Mimar Vedat caddesinde
(KIZILAY) deposu direktörlüğüne müracaatları ve mezkûr gün
ve saatte bu direktörlük dairesinde bulunmaları.

Fatih sulh 1 inci hukuk mahkemesi satış memurluğundan:

Havva, Binnaz ve İskenderin tasarruflarında bulunan Lâlelide M
sihpa mahallesinin Lâleli sokakında 55 kütük 763 ada 23 parsel es
17, 17 mükerrer yeni 25 numaralı (4614) lira kıymetli sırf mülk kâğı
ev izaleli suyu zımnında açık artırma suretiler atideki şartlar dairesinde
mahkeme baş kâtibinin odasında satılacaktır.

Hududu: Mahkeme dosyasında mevcut kadaströ kayıt örneğine
gösterildiği vechile bir tarafı Lâleli caddesi bir tarafı 22 bir tarafı 24
25 ve arkası 25 parsel numaralı mahalledir.

Evsafı: Kapıdan girilince bir ufak çini döşeli taşlık beş ayak
merdivenle çıkılınca bir sofa üzerinde iki oda bir halâ vardır. Bu sofa
dan 13 ayak ahşap merdivenle alt kata inilir. Burada bir taşlık ve içi
de çamaşır için su kazanı bulunan bir mutfak ve çini döşeli bir yeme
odası ve termosfonlu ve kurnalı bir banyo mevcut olup yemek odası
dan bir kapı ile arkada bulunan ufak bahçeye çıkılır. Orta kattaki sa
fadan 17 ayak ahşap merdivenle yukarı çıkılınca bir sofa üzerinde
oda olup bahçe tarafındaki odada açık balkon vardır. Bu katla bir ba
mevcuttur. Ev kârgirdir. Havagazi elektrik, terkos mevcuttur.

1 — İlk artırma 4 mart 941 tarihine müsadif salı günü saat 14 de
16 ya kadar yapılacak ve muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bu
dugu takdirde en çok arttırana ihale edilecektir. Aksi takdirde son ar
tırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 14 mart 941 tarihine müsadif cum
günü aynı saatte ve aynı mahalde arttırmaya devam edilecek en çok
arttırana ihale edilecektir.

2 — İşbu gayri menkul 26496 ikraz numarasile vakıf paralar m
dürlüğüne 700 liraya birinci derece ve birinci sırada ipotekli olup m
eti 26/8/941 tarihinde hitam bulacaktır. 1/2/941 tarihinde b
iktarı 537 lira 91 kuruş olup geçecek beher gün için yevmiye 13 k
ruş faiz işlemektedir. Bu borcun vadesi henüz bitmemiş olduğundan sa
ni surette ipotekli olarak müşteriy devrolunacaktır.

3 — İşbu gayri menkul üzerinde müseccel ve gayri müseccel ha
sahiplerinin ilân tarihinden itibaren 16 gün zarfında vesakillerle birli
de müracaatları lâzımdır. Aksi takdirde gayri müseccel hak sahipleri
paylaşmadan hariç kalmırlar.

4 — İhaleye girmek isteyenler yüzde yedi buçuk nisbetinde pey
recekledir.

5 — İhale bedeli peşindir. Ancak satış memuru kanunî mehil ve
bilir.

6 — Müşteri bedeli ihaleyi miadında vermezse ihale feshedilece
gayri menkul yeniden arttırmaya çıkarılır. Ve en çok arttırana ihale
edilerek aradaki fark ve zarar müşteriden bilâ hüküm alınır.

7 — İhale tarihine kadar vergiler hissedarlara yüzde iki buçuk
lâleli müşteriyettir.

8 — Şartname bugünden itibaren herkesin görebileceği suret
açıktır. Fazla malûmat isteyenlerin satış 177 sayılı dosyaya müraca
etmeleri ilân olunur. (2522)

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesene ve hem de
sahhatinize
Bir Kuştüyü Yastık 1 Lirdir

YASTIK, YORGANLARI da PEK UCUZDUR.
Adres: İstanbul Çakmakçılar Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon: 23027.

NEVROZİN

Bulunan Eve Baş ve
Diş Ağrısı, Grip, Nez-
le Gibi Hastalıklar
girmez.

Başınız ve dişiniz ağrımaya baş-
ladı mı hemen bir kaşe

NEVROZİN

Alınız. Birşeyiniz
Kalmaz.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Asli Mahkemesi İkinci Ti-
caret Dairesinden:

İstanbul Belediyesi tarafından Ga-
İptada Demirhanda 24 No. da Demirci-
yan ve Dikran Mıhran yazınahanelerde
Zeki ve Galatada Merkez Rahım hanın-
da Alâşehirli Mehmet Arif aleyhlerine
ikame olunan alacak davasının cereyan
eden tahkikatı sırasında müddealehy-
lerden Zeki tarafından Şehremaneti ve-
kâleti cellilesine hitaeten yazılan 2/Ha-
ziran/340 üç yüz kırk tarihli arzual-
deki imzanın müddealehylerden Zeki-
ye ait bulunmadığına dair müddei ve-
kili tarafından teklif olunan yemin mah-
kemece müvevceh görüldüğünden bu
husus hakkında yeminin icrasına ve mu-
maleyhin ikametgâhının meçhuliyeti-
ne binaen yemin davetiyesinin ilânı
tebligine rağmen gelmemiş olduğun-
dan yeminden kaçınıp sayılarla yemi-
nin mevzuatı dair hususlara hitat na-

Sahip ve Başmuharriri: Etem znet Her
Negriyat Direktörü: Cevdet Karabıllı
«SON TELGRAF» Matbaası

zarile bakılmasına ancak yemin kur-
müddealehy Zekinin gıyabında istih-
edilmiş olduğundan sekiz gün zarfında
arzuhalle müracaat ederek yemini ka-
bul eyletiğini bildirmedigi ve taah-
hulan 27/2/941 tarihine müsadif
günü saat 14 de gelip yemin etme-
ği takdirde bu kararın kesbi kâğıt
edeceğine dair davetiyede mahkeme
divanhanesine talik edilmiş olma-
keyfiyet teblig makamına kaim olma-
üzere ilân olunur.

İKRAMİYE

AYLAR GEÇTİKÇE PARAN ÇOĞALIR

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası
1941 Küçük
Tasarruf hesapları
İkramiye plânı

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 > 1000	= 3000.— >
2 > 750	= 1500.— >
4 > 500	= 2000.— >
8 > 250	= 2000.— >
35 > 100	= 3500.— >
80 > 50	= 4000.— >
300 > 20	= 6000.— >

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağus-
tos 3 üçineceğin tarihlerinde ya-
pılır.